

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Eritreeërs opgeroepen om aangifte te doen
Datum: zondag 16 april 2017 11:14:29

Allen,

5.1.2.1

Deze pagina op Intranet verwijst naar het opnemen van aangifte van Eritreeërs, naar aanleiding van aanwijzingen omtrent de diasporataks, maar ook andere soorten van gerelateerde misdrijven zoals mensenhandel en mensensmokkel.

Rekening houdende met het 'Free in – Free out' – principe :

- een persoon die illegaal in Nederland verblijft maar aangifte wil doen, kan dit in alle vrijheid doen!
- Zie **factsheet** 'Veilige aangifte slachtoffers zonder verblijfstatus'

Via intranet wordt :

- een handelingskader aangeboden en
- een handleiding opnemen (deels) anonieme aangifte.

In het handelingskader wordt specifiek geattendeerd op de inzet van een MH gecertificeerde politiemedewerker bij aanwijzingen van mensenhandel.

Mvg en vrolijk pasen

5.1.2.e

5.1.2.e

e-mailadres : 5.1.2.e [@politie.nl](#)

Politie | Midden Nederland | Divisie Recherche | AIVM - Team Mensenhandel en Migratiecriminaliteit (TMM)
Brijlantlaan 3 D, 3523 CD Utrecht
Postbus 8300, 3503RH Utrecht
Antwoordnummer 3320 3500 VP Utrecht

T 088 5.1.2.i

F 088 5.1.2.i

E 5.1.2.e [@politie.nl](#)

Werkdagen: maandag – dinsdag – donderdag – vrijdag

Verklaringsbereidheid van Eritrese nieuwkomers

Getuigen van migratiecriminaliteit

HET PROBLEEM

Wat is er aan de hand?

In Libië en Soedan vindt mensenhandel en mensensmokkel plaats. Deze migratiecriminaliteit is grensoverschrijdend en werkt door in Europa, en Nederland. Eritreeërs ontvluchten hun land en benaderen smokkelaars om in Europa te raken. Onderweg worden zij vaak slachtoffer van ernstige misdrijven. Wanneer deze nieuwkomers Nederland bereiken zijn hun verklaringen cruciaal om de mensenhandel, mensensmokkel en andere vormen van migratiecriminaliteit te bestrijden. Helaas blijken Eritrese nieuwkomers vaak weinig verklaringsbereid en is het nodig om te onderzoeken wat hieraan ten grondslag ligt.

Daarom werd hiernaar onderzoek gedaan voor de master recherchekunde Dit kwalitatieve onderzoek bestond uit participerende observatie, diepte-interviews en literatuurstudie. Hieruit kwamen **tien factoren** naar voren die van invloed zijn op verklaringsbereidheid van Eritreeërs.

Welke houding hebben Eritreeërs ten opzichte van politie en getuigen?

Sommige nieuwkomers hebben een positieve houding ten opzichte van de politie, maar dat is bij de meeste Eritreeërs niet het geval. Hun houding wordt sterk beïnvloed door ervaringen met politie in Eritrea en onderweg tijdens de vlucht (**factor 1**).

Getuigen wordt geassocieerd met veel kosten (risico's) en weinig baten. Hierbij valt te denken aan verlies van tijd en energie, maar ook aan de angst om verdachte te worden en verblijfsstatus te verliezen (**factor 2**). Ook kan getuigen door de gemeenschap als verraad worden

opgevat en sociale uitsluiting tot gevolg hebben (**factor 3**).

Nieuwkomers zijn terughoudend om te verklaren omdat het hen onduidelijk is welke procedures en systemen achter een getuigenverklaring schuilgaan (**factor 4**). Tot slot kwam naar voren dat Eritrese nieuwkomers in Nederland, ook bij de politie, regelmatig te maken krijgen met discriminatie en vooroordelen. Opsporingsambtenaren laten (onbedoeld) opvattingen ten aanzien van migratie of integratie doorschemeren (**factor 5**).

Kansen en uitdagingen

Er bestaan grote individuele verschillen tussen nieuwkomers die door verhoorders als uitdagend worden ervaren (**factor 6**). Nieuwkomers zitten vaak in een lastig parket, door onzekerheid over verblijfsstatus en verstrengeling met smokkelaars, het Eritrese regime en/of familie in het thuisland (**factor 7**). Hier komt bij dat nieuwkomers veelal getraumatiseerd zijn en kampen met stress- en angstgevoelens, die het nemen van rationele beslissingen overstemt (**factor 8**).

Angst blijkt een belangrijke uitdaging in de verklaringsbereidheid van Eritrese nieuwkomers (**factor 9**). Die angst worden onderverdeeld in drie soorten: voor de politie, voor de lange arm van het Eritrese regime en angst als geïnternaliseerd gevoel als gevolg van jarenlange onderdrukking.

Ook cultuur beïnvloedt de bereidheid tot verklaren. Opsporingsambtenaren krijgen te maken met een sterke wij-cultuur en indirecte communicatie, terwijl nieuwkomers ongemakkelijk of argwanend kunnen worden van de Nederlandse directheid (**factor 10**).

AANBEVELINGEN

Vorbereiding

Net als bij een cruciaal verdachtenverhoor is het voor het verhoren van Eritrese getuigen belangrijk om je te verdiepen in de persoon tegenover je. Denk hierbij aan **leeftijd**, gender, status, opleidings- en taalniveau. Bespreek in het team welke verhoorder(s) goed aansluiten en stem dit ook af met de tolk. Jonge nieuwkomers kunnen je vanuit respect of bescheidenheid niet aankijken, terughoudend zijn en/of korte antwoorden geven.

Bij **vrouwen** geldt dat zij over het algemeen meer timide en terughoudend zijn dan mannen, en zij mogelijk meer hinder kunnen ondervinden van schaamtevolle onderwerpen. Het is zeer belangrijk dat tenminste één verhoorder, en ook de tolk vrouwelijk is. Verder is een empathische zedenrechercheur aan te raden, die weet om te gaan met kwetsbare getuigen en seksueel misbruik.

Het **taalniveau** kan sterk van invloed zijn op de openheid van een nieuwkomer. Het niet spreken van Engels of Nederlands zorgt ervoor dat hij/zij in gesprek altijd afhankelijk is en meer terughoudend zal zijn in het zoeken van contact.

Inzicht vergaren in de formele **status** van een Eritrese nieuwkomer is cruciaal. Bij de meeste nieuwkomers heerst angst om de verblijfsstatus kwijt te raken, maar ongedocumenteerden hebben weinig te verliezen. Daarom moet kritisch worden gekeken naar de inhoud van de verklaring en rekening worden gehouden met indoctrinatie, ingefluisterde verhalen en een **ambivalente houding** richting daders.

Kennis

Om aan te sluiten op de belevingswereld van Eritrese nieuwkomers is het belangrijk

om **kennis** te vergaren omtrent hun herkomst. Het (her)kennen van plaatsnamen en symbolen en enkele woorden van de taal kan bijdragen aan het maken van contact en het creëren van een vertrouwensband. Ook het vergaren van kennis omtrent, **cultuur**, geschiedenis en religie. Dit helpt de context te begrijpen waarin Eritreeërs zijn opgegroeid en wat heeft geleid tot hun vlucht. Hierbij is het aan te raden dat (externe) deskundigen worden ingeschakeld.

Men kan zich afvragen hoe realistisch het is dat iedere verhoorder zich verdiept in Eritrese cultuur. Het gaat in dit geval echter juist om deze **moeite**, het zich willen verdiepen in de ander en zijn/haar belevingswereld. Dit getuigt van respect voor iemands afkomst en draagt bij aan het doorbreken van vooroordelen.

Contact maken

Sleutelpersonen en groepsdynamiek

Opsporingsambtenaren kunnen gebruik maken van het netwerk waar Eritrese getuigen vaak al deel van uitmaken. Ga in gesprek met **sleutelpersonen**: hoe ziet het netwerk eruit, wie bekleden daarin welke rollen? Wanneer verschillende getuigen deel uitmaken van eenzelfde groep, probeer deze groep dan eerst als geheel te benaderen. Maatwerk is hierin van belang; soms kan het voor een getuige wenselijk zijn dat het niet bekend wordt dat hij/zij getuigt. Verken daarom ook mogelijkheden om de verklaring **anoniem** af te leggen.

Het is aan te raden geïntroduceerd te worden door een vertrouwenspersoon. Dit kan iemand zijn in het netwerk, maar ook een hulpverlener, wijkagent of sleutelpersoon.¹ Het **via-via** in contact komen met Eritrese nieuwkomers draagt veel bij aan het winnen van vertrouwen. De verklaaringsbereidheid van de individuele getuige wordt, vanwege de wij-cultuur en het belang van het netwerk, sterk beïnvloed door de houding van de groep.

Persoonlijk meedenken

Houd het contact met de getuige zo persoonlijk, **informeel** en weinig mogelijk bedreigend. Neem de tijd voor het maken van contact. Ga, voor op de inhoud in te gaan, eerst samen iets doen. Bijvoorbeeld: sporten, koken, wandelen of gamen. Zie dit als investering in de relatie en uitnodiging tot openheid. Het zal zich uitbetalen.

Houd rekening met de trauma's die veel nieuwkomers hebben opgelopen. Probeer de praktische '**kosten**' van het

getuigen tot een minimum te beperken door mee te denken over vervoer van- en naar de verhoorlocatie en hoe angst en herbeleving beperkt kan worden.

Leg juist nadruk op de baten van getuigen: wat voor praktische **bijdrage** levert de getuige aan de opsporing van migratiecriminaliteit? Hoe verschilt dit verhoor van de eerdere verklaringen die de getuige heeft afgelegd op andere plekken?

De tolk

Investeer in de relatie met de tolk. Maak ruim van tevoren kennis en stel goede werkafspraken op. Bijvoorbeeld over hoe om te gaan met cultuurverschillen en persoonlijke, mogelijk schaamtevolle onderwerpen. Wat wordt, zowel door verhoorder als tolk, wel of niet prettig gevonden tijdens het verhoor? Ook is het goed om eventueel **wantrouwen** aan de zijde van de getuige vooraf te bespreken. Welke informatie is belangrijk om te delen over screening en onafhankelijkheid van de tolk en de regels omtrent geheimhouding? In sommige gevallen is het aan te bevelen persoonsgegevens van de getuige voor de tolk verborgen te houden en/of hem/haar alleen telefonisch in te schakelen.

Het getuigenverhoor

Tijd, ruimte en verhoorders

Maak het getuigenverhoor **laagdrempelig**. Zorg voor een ontspannen, niet te benauwende ruimte, waarin de getuige zijn/haar blik ook ergens anders op kan laten rusten. Denk aan mogelijkheden om (een deel van) het gesprek buiten of op een openbare plek te voeren. Denk, bij lange verhoren, met de getuige mee over praktische zaken als eten en drinken. Zorg voor voldoende pauzes en rustmomenten in het verhoor. Het is belangrijk om professioneel over te komen, maar niet formeel of bedreigend. Bedek wapens of uitrusting.

Informatie en moraal

Formuleer voorafgaand aan het verhoor heldere doelen en verwachtingen, die gedurende het verhoor herhaald worden. Wees hierbij zacht op de relatie en zakelijk op de inhoud. Ga er niet vanuit dat de getuige begrijpt hoe het Nederlandse **strafproces** in elkaar steekt, maar behandel iemand ook niet als een kind. Blijf uitleggen, hoe ongeloofwaardig het in de oren van de betrokkene ook kan klinken, dat er géén informatie wordt gedeeld met andere instanties en dit niet van invloed is op

procedures omtrent asiel en inburgering.

Maak de getuige duidelijk dat er in dit verhoor geen goed of fout is, dat het gaat om het verhaal van de getuige. Hier wordt niet geoordeeld over (de redenen omtrent) zijn of haar vlucht en/of visie op het leven in Nederland. Doe een beroep op de getuige, vanuit moraal en **rechtvaardigheid**. Laat weten dat we de ander nodig hebben, zijn/haar verhaal willen horen om iets aan de verschrikkingen te kunnen doen. Geef aan dat, hoe klein en onbelangrijk een bepaald gespreksonderwerp ook kan lijken voor de getuige, dit toch heel belangrijk kan zijn voor het onderzoek. Wees **optimistisch**, en maak het niet onnodig zwaar.

Zachte landing

Neem de tijd om de getuige te laten landen in het gesprek, begin niet te direct en/of rationeel. Onderwerpen als sport, de platheid van het Nederlandse landschap, Nederlands eten of Eritrese koffiecultuur bieden ruimte aan een luchtiger toon en humor. Blijf de 'zachte landing' voor ogen houden, juist op momenten dat de getuige mogelijk om zaken heen draait, informatie achterhoudt of tegenstrijdigheden heeft in zijn/haar verhaal.

Vermijd confrontaties, maak geen verwijten, en blijf **empathisch**. Bespaar de getuige de schande van iets moeten toegeven dat hij eerst iets anders beweerde. Blijf duidelijk maken dat wat hier gebeurt heel beladen is, maar belangrijk voor het grote verband.

Ga niet dieper dan noodzakelijk in op persoonlijke, mogelijk schaamtevolle en traumatiserende gebeurtenissen. Vermijd herbeleving en leg nadruk op het praktische nut van signalelementen, herkenningen, plattegronden en andere concrete opsporingsinformatie.

Deze factsheet is tot stand gekomen aan de hand van onderzoek voor de masterthesis rechnerkunde aan de Politieacademie. Het onderzoek vond plaats tussen mei 2019 en januari 2020. De gehele scriptie is op aanvraag beschikbaar en de auteur is bereid tot mondelinge toelichting in de vorm van een presentatie, training of workshop. Ook kan hij opsporingsteams in contact brengen met (externe) deskundigen. Opmerkingen en suggesties zijn welkom: 5.1.2.e@politie.nl

¹ Zie: <https://www.pharos.nl/kaart-sleutelpersonen/>

vindt. Dit is echter geen reden om geen aangifte op te nemen omdat de afpersing weldegelijk in Nederland plaats vindt.

Bijgaand een handleiding welke ik via collega [5.1.2.e](#) heb gekregen.

Kortgezegd staat erin beschreven:

- Impact van deze incidenten en belang om wel op te pakken;
- Instructies hoe op te pakken (aangifte / TCI, registratie, etc.);
- Aandachtspunten verhoor.

Het is een overzichtelijk document van 4 pagina's, dus het kost niet al te veel tijd om te lezen.

De vraag aan jullie is om i.i.g. de AVIM collega's van dit fenomeen bewust te maken en uiteen te zetten dat dit een zware vorm van criminaliteit is, waar ook vanuit Nederland wat aangedaan kan worden. Daarnaast is het natuurlijk van groot belang dat deze meldingen goed geregistreerd en gevuld worden met informatie, zodat er meer zicht op de kwantiteit en verschijningsvormen kan komen en er op enig moment een (strategische) analyse gemaakt kan worden waaruit weer een beter informatie gestuurd proces kan volgen.

Met vriendelijke groet,

[5.1.2.e](#)

Operationeel Specialist A
Politie | Den Haag | Dienst Regionale Recherche | AVIM
Burgemeester Patijnlaan 35, 2585 BG, Den Haag
Postbus 264, 2501 CG Den Haag

Algemeen nummer 0900 - 8844

M 06 - [5.1.2.e](#)

[5.1.2.e](#) [@politie.nl](#)

Richtlijn aangiftes en meldingen migratiecriminaliteit op de Afrika-route

Inleiding

Afrikaanse migranten die in Nederland asiel aan willen vragen, kunnen niet op reguliere wijze Nederland bereiken. Zij maken gebruik van de diensten van smokkelaars. De reis naar Europa is zeer gevaarlijk, zowel tijdens de oversteek van de Middellandse Zee als gedurende de reis door Noord-Afrika. De migranten op deze route worden in landen als Soedan en Libië veelal slachtoffer van verschillende vormen van migratiecriminaliteit: van ontvoeringen tot gedwongen werk om de (verdere) reis te kunnen betalen. Er wordt ook fysiek geweld ingezet: marteling om geld bij familie los te krijgen en mishandeling tot aan moord om de controle over de migranten te behouden. Ze kunnen tevens slachtoffer worden van mensenhandel, waaronder de verkoop van groepen migranten en orgaanhandel. De migratiecriminaliteit vindt ook plaats in Europa. Zo kan in Nederland de schuldendwang worden voortgezet om de reis af te betalen. Ook kunnen in Nederland verblijvende migranten worden afgeperst om ontvoerde nareizende familieleden vrij te kopen. Minderjarigen zijn extra kwetsbaar voor slachtofferschap onderweg.

Wie?

Met name Eritreeërs die in Nederland asiel aanvragen, hebben te maken met deze vormen van criminaliteit. Zij vormen de afgelopen jaren de tweede groep die in Nederland asiel aanvraagt. Ruim negentig procent van hen krijgt daadwerkelijk asiel. Maar ook migranten uit West-Afrika, zoals Nigeria en Guinee maken gebruik van de route via Libië en kunnen slachtoffer worden van migratiecriminaliteit.

Strafbare feiten, ook in Nederland

Hoewel de ontvoeringen, de handel in migranten en mishandelingen tijdens de reis in Noord-Afrika plaatsvinden, is kennis van deze strafbare feiten ook voor de Nederlandse opsporingsdiensten relevant. Sommige slachtoffers komen degenen die hen in kampen in Libië hebben mishandeld in Nederland weer tegen. De afpersing van familie, terwijl iemand op de route wordt vastgehouden, vindt in Nederland plaats. Het is belangrijk dat de aangiftes van deze misdrijven worden opgenomen en dat daarbij relevante informatie wordt verzameld.

Het geld wordt na de afpersing in Nederland geïnd en veelal via ondergrondse bankiers doorgesluisd naar csv's op de route. Dat gebeurt ook met de 'reguliere' betalingen voor de smokkelreis van een familielid. Soms wordt voor de hele reis in één keer betaald, soms per tracé. Het is van belang zicht te krijgen op de financiële facilitators die zich in Nederland bevinden. Vaak weten migranten heel goed wie het zijn, maar durven ze het niet te zeggen.

Nederlandse opsporingsteams doen momenteel onderzoek naar bovenstaande zaken. De informatie kan ook relevant zijn voor onderzoeksteams in partnerlanden, zoals Italië en het VK en voor gezamenlijke initiatieven om de verantwoordelijke criminele organisaties te achterhalen.

Wat te doen bij een melding: tactisch of TCI?

- 5.1.2.d [Redacted text block]
- 5.1.2.d [Redacted text block]

Aandachtspunten aangifte/verhoor

Het is van belang zicht te krijgen op hoe de mensensmokkel, ontvoering, afpersing, bedreiging en/of mishandeling plaatsvindt of plaats heeft gevonden en wie daarbij betrokken zijn (geweest).

Vraag bij meldingen over **mensensmokkel, ontvoering en/of afpersing** door op de volgende zaken:

- 5.1.2.d [Redacted text block]

5.1.2.d

Vraag bij een melding van **mishandeling of bedreiging** op de route of in Nederland door op de volgende zaken:

- 5.1.2.d [Redacted]
- 5.1.2.d [Redacted]
- 5.1.2.d [Redacted]

Vraag bij **alle meldingen** door op de smokkelorganisatie, de route en het verloop van de reis:

- 5.1.2.d [Redacted]
- 5.1.2.d [Redacted]

[Redacted]

- 5.1.2.d [Redacted text block]

Let op:

5.1.2.d [Large redacted text block]

Afpersing door Eritrea

KLPD/DNR/

5.1.2.i

5.1.2.e

120815

Inleiding	1
Het persbericht	1
De bronnen van het persbericht	2
Eventuele implicaties voor KLPD en DNR	2
<i>Naslag</i>	2
<i>Opsporingsonderzoek</i>	3
<i>Relatie met terrorisme</i>	3
Aanbevelingen richting DL DNR	5
Bronnen.....	6

Inleiding

Op verzoek van teamleider CTE ^{5.1.2.e}, inventariseerde een onderzoeker van TSO de eventuele implicaties voor de DNR van berichtgeving in de Volkskrant van 14 augustus 2012 over afpersing van de Eritrese gemeenschap door de Eritrese overheid.¹ Het moest met name gaan om de vraag of er opsporingsindicaties zijn in relatie tot deze afpersing en om de verwijzing door De Volkskrant in deze context naar afpersing door de LTTE en de PKK.

De Partij van de Arbeid verzocht minister Rosenthal om onderzoek te doen naar deze praktijk en zonodig en eventueel in internationaal verband stappen te ondernemen als de berichten juist blijken te zijn.²

Het persbericht

Het persbericht stelt dat de Eritrese gemeenschap in Nederland al 20 jaar door de eigen overheid wordt afgeperst. Men moet 2% van het inkomen afdragen en krijgt te maken met intimidatie door en problemen met het consulaat indien men niet betaalt. De betaling

¹ “Consulaat perst al twintig jaar Eritrese Nederlanders af”, De Volkskrant, 14 augustus 2012.

² <http://frontbencher.nl/2012/08/14/pvda-wil-onderzoek-naar-mogelijke-afpersing-eritrese-nederlanders-door-consulaat/>.

loopt bijvoorbeeld via festivals.³ Eritreeërs in Amersfoort schreven een brief over de kwestie aan de burgemeester. In het persbericht is geen sprake van aangifte van afpersing bij de politie.

Het persbericht verwijst tevens naar afpersing van Tamils door de LTTE en Koerden door de PKK.

De bronnen van het persbericht

Een belangrijke bron voor het persbericht is een recent verschenen rapport van de VN *Monitoring Group on Somalia and Eritrea*.⁴ In het rapport leverden eenvoudige zoekslagen niets op (een deel van het rapport is nog vertrouwelijk, zo lijkt het), maar in de mediaberichtgeving er over komt naar voren dat het rapport wel aandacht besteedt aan afpersing van de Eritrese diaspora. Volgens de Monitoring Group heeft de afpersing de aandacht van diverse landen en ondernamen het Verenigd Koninkrijk en Duitsland actie om te verhinderen dat Eritrea op hun grondgebied belasting heft. Eritrea stelde dat zij het recht heeft geld in te zamelen binnen de diaspora.⁵

Eventuele implicaties voor KLPD en DNR

Naslag

Kamervragen zijn vooralsnog gesteld aan de minister van Buitenlandse Zaken en niet aan die van Veiligheid en Justitie. Indien BuiZa daadwerkelijk onderzoek gaat doen naar de beschuldigingen, dan zal het vermoedelijk willen weten of Nederlandse opsporingsautoriteiten bekend zijn met het fenomeen, of er aangiften liggen e.d. We hebben op deze termijn nog niet na kunnen gaan of dat het geval is. Een brief naar een burgemeester is geen aangifte.

Het KLPD kan gevraagd worden eea na te gaan in haar systemen. Mogelijk is dit niet primair een klus voor de DNR maar voor IPOL.

³ “Een groep Eritreeërs uit Amersfoort wendde zich op 9 juni per brief tot burgemeester Bolsius. Ze schrijven over de 'verplichting' om 2 procent van hun inkomen of uitkering aan het dictatoriale regime over te dragen, over actieve tegenwerking van het consulaat bij de oprichting van maatschappelijke organisaties voor zelfhulp en over andere manieren om 'oorlogsgelden' te innen. (...) Dat gebeurt bijvoorbeeld op culturele festivals die elk jaar in Nederland worden georganiseerd.” (“Consulaat perst al twintig jaar Eritrese Nederlanders af”, De Volkskrant, 14 augustus 2012).

⁴ UN, 2012, *Report of the Monitoring Group on Somalia and Eritrea pursuant to Security Council resolution 2002* (2011).

⁵ “European and North American governments have also been concerned about Eritrea's use of revenues from the taxation of Eritrean citizens in the diaspora, from human trafficking of refugees through Sudan and Egypt, and from gold mining. The Monitoring Group reported that both the British and German governments had taken action to prevent taxes being collected from diaspora Eritreans in their territories, in which Eritrean government agents often use coercion. "Individuals who refuse to make payment may have their inheritance rights voided, their family members may be penalized, and they may be subject to detention or denial of an exit visa if they return to Eritrea," it said. Asmara denies coercing its citizens, but insists it has the right to encourage its diaspora to contribute to the national budget, including for defence.” “Eritrea reduces support for al Shabaab: UN report, Reuters, 16 juli 2012.

Opsporingsonderzoek

Overigens bleek dat het hier niet om een exclusief Nederlands fenomeen gaat. Behalve in het geval er aangiften liggen of er sprake blijkt te zijn van ernstige vormen van dwang van de kant van de Eritrese autoriteiten richting Eritrese ingezetenen van Nederland, zal vervolgactie richting Eritrea primair via BuiZa lopen, waarbij kan worden gedacht aan een eventueel uitwijzen van Eritrese consulaire staf ivm activiteiten die onverenigbaar zijn met de diplomatieke status. Daar gaat het KLPD niet over.

Indien er strafbare feiten van de kant van Eritrea worden gesignaleerd, dan kan het KLPD in afstemming met het Openbaar Ministerie besluiten een opsporingsonderzoek in te stellen; zo'n onderzoek zou ook uitgevoerd kunnen worden door een regiokorps (Haaglanden komt dan het eerst in aanmerking, omdat de Eritrese ambassade in Den Haag staat⁶).

Relatie met terrorisme

- Terrorisme en afpersing door Eritrea

De relatie tussen afpersing door Eritrea en terrorisme is vooralsnog bijzonder dun. In het verleden was Eritrea betrokken bij financiering van en wapenleveranties aan de terroristische organisatie Al-Shabaab in Somalië, wat voor de Veiligheidsraad reden was een embargo tegen Eritrea af te kondigen. De *Monitoring Group* constateert thans dat deze financiering niet meer is waargenomen; indien het nog voorkomt, moet het verwaarloosbaar zijn. Eritrea is nog wel betrokken bij facilitering van terroristische strijdgroepen in Ethiopië en bij wapenhandel.⁷

- Terrorisme en afpersing door LTTE en PKK

De relatie met terrorisme is er wel waar de Volkskrant LTTE en PKK met afpersing in verband brengt. LTTE en PKK staan op de Europese lijsten van personen en groepen of entiteiten aan welke in het kader van de bestrijding van terrorisme sancties zijn opgelegd.⁸ Als zodanig zijn zij in Nederland verboden organisaties.

⁶ Ambassade van de Staat Eritrea, Nassauplein 13, 2585 EB 'S-Gravenhage.

⁷ "Eritrea has reduced its support for the al Qaeda-allied al Shabaab militant group in Somalia under international pressure, but still violates U.N. Security Council resolutions and remains a destabilising influence, a U.N. report says. The U.N. Monitoring Group on Somalia and Eritrea, which investigates violations of an arms embargo on both nations, said in a report to the Council, seen by Reuters, that it had found no evidence of direct Eritrean support for al Shabaab in the last year. The Council imposed the embargo on the tiny east African state of Eritrea in 2009 over concerns its government was providing finance and weapons to al Shabaab - charges Asmara denied. (...) Although it is possible that the Eritrean authorities have continued to provide financial and other forms of assistance to (Somali) armed opposition groups, without their activities being detected, it is the Monitoring Group's assessment that any such assistance is negligible," the report said." ("Eritrea reduces support for al Shabaab: UN report, Reuters, 16 juli 2012.)

⁸ COUNCIL IMPLEMENTING REGULATION (EU) No 1375/2011 of 22 December 2011 implementing Article 2(3) of Regulation (EC) No 2580/2001 on specific restrictive measures directed against certain

De berichtgeving kan leiden tot media-aandacht voor wat de politie onderneemt tegen afpersing door deze twee organisaties.

De DNR kan er op wijzen dat zij signalen van afpersing door terroristische organisaties altijd serieus neemt en dat dit in deze gevallen ook concreet is gebleken:

LTTE

Onderzoek KONINCK van de DNR leidde in 2011 tot veroordelingen van leidinggevende personen van de LTTE, mede wegens afpersing. Nadat in de zaak aanhoudingen waren verricht riep de DNR de Tamil-gemeenschap in Nederland op afpersingen aan te geven via een speciaal daarvoor geopende website. De rechtbank stelde vast dat dwang was uitgeoefend op Tamils in Nederland om geld te doneren aan de LTTE.⁹

De DNR volgt ook na dit vonnis de ontwikkelingen rond de LTTE.

Niet onder
reikwijdte

[Redacted text block]

[Redacted text block]

persons and entities with a view to combating terrorism and repealing Implementing Regulation (EU) No 687/2011.

⁹ “De organisatie heeft hierbij ook het oogmerk gehad dwang uit te oefenen op de Tamils in Nederland om geld te doneren.” LJN: BT8829, Rechtbank 's-Gravenhage , 09/748801-09, 21 oktober 2011.

¹⁰ In het verleden (jaren negentig) deed de Politie Haaglanden een oproep in Turkse koffiehuisen om afpersing door de PKK te melden, wat toen leidde tot tientallen meldingen, aldus een persbericht. “De rechtszaak tegen A. is een uitvloeisel van een campagne die de Haagse politie drieënhalf jaar geleden hield in een aantal koffiehuisen. Het was de eerste gerichte actie tegen afpersing van Turken en Koerden door Dev Sol en de verwante marxistische Koerdische afscheidingsbeweging PKK. In pamfletten riep de politie toen op aangifte te doen van afpersing. Dat leverde tientallen meldingen op.” (“Verdwijning vitale getuige etc”, De Volkskrant, 17 april 1997).

Niet onder reikwijdte

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Niet onder reikwijdte

- [Redacted list item]
- [Redacted list item]
- [Redacted list item]
- [Redacted list item]

¹¹ BfV (2012, p.292).

Bronnen

- BfV, 2012, *Verfassungsschutzbericht 2011*, Berlijn: Bundesministerium des Innern / Bundesamt für Verfassungsschutz.
- http://www.verfassungsschutz.de/download/SHOW/vsbericht_2011_vorabfassung.pdf
- “Consulaat perst al twintig jaar Eritrese Nederlanders af”, De Volkskrant, 14 augustus 2012.
- “Eritrea reduces support for al Shabaab: UN report, Reuters, 16 juli 2012.
- <http://www.safpi.org/news/article/2012/eritrea-reduces-support-al-shabaab-un-report>
- United Nations, 2012, *Report of the Monitoring Group on Somalia and Eritrea pursuant to Security Council resolution 2002* (2011).
- “Verdwijning 'vitale getuige' houdt volgens justitie verband met bedreigingen”, De Volkskrant, 17 april 1997.
- <http://www.volkskrant.nl/vk/nl/2664/Nieuws/archief/article/detail/505640/1997/04/17/Verdwijning-vitale-getuige-houdt-volgens-justitie-verband-met-bedreigingen-Verdachte-van-afpersing-voor-Dev-Sol-komt-mogelijk-vrij.dhtml>

Achtergrondinformatie

Situatie Hoorn van Afrika

Het land Eritrea bevindt zich in de zogenaamde 'Hoorn van Afrika', hier zorgen verschillende conflicten sinds jaar en dag voor instabiliteit. Er zijn conflicten tussen oa. Eritrea en Ethiopië, en Ethiopië en Somalië. Tevens spreekt de VN Monitoring Group van banden tussen Eritrea en de Somalische oppositie, waaronder Al-Shabaab (resolutie 2023, VN Veiligheidsraad). Ondanks dat deze laatste verbinding afgelopen jaar niet meer is aangetoond vindt dezelfde groep dat de gestelde sancties in werking moeten blijven. Dit mogelijke betrokkenheid bij een verijdelde bomaanslag tijdens de top van de Afrikaanse Unie in 2011¹, aldus nieuwsdienst Reuters².

Situatie in Nederland

Met betrekking tot Eritrea maakt de Nederlandse overheid zich sinds lange tijd zorgen om de mensenrechtenschending, gebrek aan persvrijheid en het vertraagde democratiseringsproces en negatieve rol van de Eritrese regering op deze kwesties³. In 2008 werden reeds vragen gesteld door de PvdA fractie over de zogenaamde diasporataks⁴ die Eritreeërs moeten betalen in het buitenland.

Op donderdag 30 juni 2016 stond het vraagstuk Eritrea, de situatie in de Hoorn van Afrika en de invloed van het Eritrese regime in Nederland wederom⁵ op de politieke agenda van de Tweede Kamer. Dit na vragen van het CDA, D66, GroenLinks, de Groep Kuzu/Öztürk, PvdA, SGP, SP en VVD. Het standpunt van de minister van Buitenlandse Zaken, Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie in de brief luidt dat⁶:

- *“Een te grote invloed door het land van herkomst op de diaspora niet bevorderlijk is voor de oriëntatie op Nederland door betrokken gemeenschap,*
- *Vrijwilligheid het uitgangspunt moet zijn tussen burgers en de Eritrese overheid en een beperking van de vrijheid van deze burgers in Nederland wordt niet getolereerd,*
- *Intimidatie uit den boze is en in Nederland moet iedere burger vrij zijn in zijn doen en laten”.*

Daarnaast refereren zij naar een uitspraak van de civiele rechter te Amsterdam in de zaak Prof. Hoogleraar Van Reisen versus voormalig voorzitter YPDFJ, Meseret Bahlbi, dat:

- *“de heffing van de 2% diasporabelasting door de Eritrese ambassade een voorbeeld is van geïnstitutionaliseerde invloed en strafbaar is wanneer deze onder dwang of intimidatie plaatsvindt,*
- *de YPDFJ (Young People's Front for Democracy & Justice) als verlengstuk van het dictatoriale regime gezien kan worden”⁷.*

Naar aanleiding van dit debat heeft de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de opdracht gegeven om onderzoek te doen.

'Niets is wat het lijkt'

De bespreking van dit onderzoek genaamd '**Niets is wat het lijkt**' stond op 15 november 2016 op de politieke agenda⁸. In de aanbiedingsbrief van de onderzoeksgroep DSP wordt aandacht besteed aan een aantal algemene onderwerpen die opvielen tijdens de uitvoering:

- Er was sprake van angst binnen de gemeenschap vanwege een gevoel van surveillance en controle in Nederland, mede door de aanwezigheid van:
 - De PFDJ/ YPDFJ
 - De aanwezigheid van een zogenaamde knokploeg genaamd Eri-Blood
- De aansturing van de Eritrese kerk door de PFDJ.

De Minister geeft in zijn antwoord⁹ onder meer aan dat:

- Volgens een Externe Volkenrechtelijk Adviseur belastingheffing of –inning is toegestaan maar Nederland dit mag verbieden als er gebruik wordt gemaakt van dwang, bedreiging of fraude dat in strijd is met VN resolutie 2023 en het Nederlandse strafrecht. Dit is door betrokken ministers vastgelegd in een zogenaamde Ministeriele regeling, te weten nr. MinBuZa – 2016.707235
- Politie en OM bij een concreet vermoeden van deze strafbare gedragingen strafrechtelijk onderzoek zullen doen.

¹ <https://www.nrc.nl/nieuws/2011/07/28/vn-eritrea-wilde-top-afrikaanse-unie-aanvallen-a1454607>

² <http://www.reuters.com/article/us-eritrea-somalia-un-idUSBRE86F0AK20120716>

³ Zie dossier 22831, De Hoorn van Afrika, bijvoorbeeld nr. 6 (14-6-2000), nr. 39 (6-3-2002), nr. 47 (3-5-2004), nr. 51 (21-4-2006), nr. 57 (14-8-2007), nr. 58 (31-3-2008)

⁴ Zie dossier 22831 Hoorn van Afrika, Verslag van een Algemeen overleg naar

aanleiding van een werkbezoek, nr. 60 (8-12-2008)

⁵ Zie dossier 22831, De Hoorn van Afrika, bijvoorbeeld nr. 6 (14-6-2000), nr. 39 (6-3-2002), nr. 47 (3-5-2004), nr. 51 (21-4-2006), nr. 57 (14-8-2007), nr. 58 (31-3-2008)

⁶ Dossier 22 831 'De Hoorn van Afrika', brief nr. 108 van ministers van Buitenlandse Zaken, Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie, 30-06-2016

⁷ 'ECLI:NL:RBAMS:2016:537

⁸ Dossier 22831 De Hoorn van Afrika, brief nr. 125 en 126, ministers van Buitenlandse Zaken, Sociale Zaken en Werkgelegenheid en staatssecretaris van Veiligheid en Justitie'

⁹ Dossier 22 831 'De Hoorn van Afrika', brief nr. 108 van ministers van Buitenlandse Zaken, Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.